

Inhoud April 2019

Woord vooraf.....	3
In memoriam	4
Overlijden Prof. dr. Pieter Spierenburg.....	4
Recent verschenen	5
Call for Papers	8
Call for papers: 'True Warriors ? Negotiating Dissent in het Intellectual Debate (c. 1100 – 1700) (Leuven, 11-13 december 2019).....	8
'Ve et mort', Journées internationales d'histoire du droit et des institutions (Oudenaarde, 31 mei-1 juni 2019)	8
Call for papers 'Prix Jean Carbonnier de la recherche sur le droit et la Justice 2019'.....	9
Call: Summer School Max Planck (Frankfurt am Main, 5-16 augustus 2019).....	9
Call for papers 'LXXIII ^E Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité' (Edinburgh, 2-7 september 2019).....	9
Call for papers: 'Colloquium on Crime and Criminal Justice in Early Modern and Modern Times' (Heppenheim, 23-25 september 2019).....	10
Call for manuscripts: Art & Law in the information society	10
Call for Articles in Rechtskultur. European Journal of Legal History.....	11
Kalender.....	11
3 april 2019 – ESIL IGHIL onderzoeksforum 'The Rule of Law and International Law in Historical Perspective' (Göttingen, Duitsland).....	11
4 april 2019 – CHDAJ: Studiedag 'Duitse rechtenprofessoren in het 19de-eeuwse België', Brussel, België).....	12
4-5 april 2019 – ESIL onderzoeksforum 'The Rule of Law in International and Domestic Contexts: Synergies and Challenges' (Göttingen, Duitsland).....	12
26 april 2019 – Lezing prof. Diego Nunes 'The Criminalization and Prosecution of Press Offences, and Trial by Jury, in Historical Perspective: the Belgian and Brazilian Experiences' (Gent, België).....	13
26 april 2019 – Afscheidsrede prof. mr. J. Hallebeek 'LAYCI ERANT COIUDICES' Over de rol van leken in de Westeralouwerse seendprocedure (Amsterdam, Nederland).....	13
9-11 mei 2019 – Colloquium "La Belgique et les traités de paix de Versailles à Sèvres 1919-1920" (Brussel, België)	13

Rechtshistorische Courant

24 mei 2019 – Voorstelling volume 113 van de GPRC-reeks “Standen en Landen/Anciens Pays et Assemblées d’Etats” (Brussel, België).....	13
23-26 mei 2019 – Journées internationales de la Société d’histoire du droit: La culture juridique européenne, entre mythes et réalités (Clermont-Ferrand, Frankrijk).....	14
10-13 juli 2019 – British Legal History Conference: Comparative Legal History (St. Andrews, Schotland).....	14
Varia	14
Vacatures Universiteit Kopenhagen	14
Vacature Universiteit Gent, Vakgroep Geschiedenis, Henri Pirenne Instituut voor Middeleeuwse Studies.....	15
Oproep: Transkribus	16

Woord vooraf

Geachte lezer,

De vorige Courant bevatte een mededeling over Transkribus. Omdat die misschien aan sommigen ontgaan zal zijn, willen we daar nog even op terugkomen. Wat OCR is voor gedrukte teksten, is Transkribus voor print. Zelf namen we enkele weken geleden deel aan een workshop over deze software en de resultaten waren toch wel verbluffend.

Any sufficiently advanced technology is indistinguishable from magic (Arthur C. Clarke). Welnu, Transkribus heeft iets magisch, wanneer het handschrift omzet in een tekstbestand. Uiteraard heeft Transkribus wel enige beperkingen en vergt het ook enige investering. Transkribus is op zijn best wanneer het gaat om éénzelfde hand of om een beperkt groepje scribenten. Wie dus driehonderd oorkonden van verschillende scriptoria moet doornemen, heeft er niet veel aan, maar er zijn genoeg situaties denkbaar waarin Transkribus wel reeds goed werk kan afleveren. We kunnen bv. denken aan de papieren van één enkele jurist. De demonstratie die we zelf kregen, gebruikte brieven en andere manuscripten van Bentham en dat leverde een mooi resultaat op. Niet getoond, maar voor de hand liggend voor rechtshistorici zijn bv. Registers van een griffie waarin slechts een beperkt aantal handen voorkomen. Toegegeven, het resultaat is nog niet honderd procent perfect, maar wel bruikbaar. Bovendien voorziet Transkribus de mogelijkheid om een soort *fuzzy searching* te doen van woorden of uitdrukkingen, zodat men de gezochte termen snel kan vinden. Die enkele valse positieven betekenen dan maar een kleine prijs voor het snelle opzoekwerk.

Idealiter zou Transkribus zoveel uiteenlopende handschriften doorgenomen hebben dat het zelfs zonder enige training een handgeschreven tekst kan lezen. Dat is nog toekomst, maar aan die toekomst kan u meewerken. Hoe dat kan, stond in het bericht van Annemieke Romein en Jetze Touber, dat we later in deze nieuwsbrief nog eens herhalen.

De hoofdredacteur

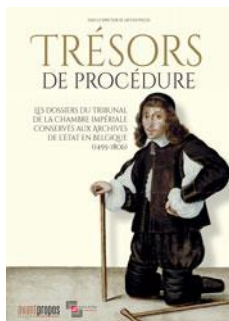
In memoriam

Overlijden Prof. dr. Pieter Spierenburg

Met leedwezen hebben wij vernomen dat Professor Pieter Spierenburg op 21 maart j.l. is overleden. Hij was een bekend lid van de vroegere Werkgroep Strafrechtsgeschiedenis die in de jaren 80 in Nederland in het leven werd geroepen. Hij is 71 jaar oud geworden. Hij was historicus (gepromoveerd aan de UvA) en criminoloog. Van 2007 tot 2013 was hij bijzonder hoogleraar Historische Criminologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daar was hij zowel aan de historische als de juridische faculteit aangesteld. Hij stond in zijn werk onder invloed van Michel Foucault en de cultuursocioloog Norbert Elias. Hij heeft veel gepubliceerd en was ook in het buitenland actief en bekend. Zo vervulde hij een eervol gasthoogleraarschap in Berkeley in 2006. Hij ruste in vrede.

Prof. dr. L. Winkel

Recent verschenen

Puccio Laetizia, *Trésors de procédure. Les dossiers du Tribunal de la Chambre impériale conservés aux Archives de l'État en Belgique (1495-1806)*, Éditions Avant-Propos, Brussel, 2019, 404 p. (ISBN 9782390000556, €25)

Meer dan 200 procesdossiers van het Rijkskamergerecht die bij een bombardement in 1944 werden beschadigd, zijn nu gerestaureerd. Het boek *Trésors de procédure*, verschenen in februari 2019, brengt het verhaal van dit archief en toont een aantal van de fraaiste stukken uit de procesdossiers.

De dossiers van het Rijkskamergerecht (1495-1806) beschrijven **duizenden processen**. Meer dan 2.000 ervan worden bewaard in het [Rijksarchief te Luik](#). De procesdossiers geven een integrale beschrijving van de gerechtelijke procedure. Ze staan bol van bewijsstukken die omwille van hun **iconografische en esthetische waarde** bewondering afdwingen, zoals kaarten, plattegronden, stambomen, tekeningen, ...

Op 24 december 1944 werd het Rijksarchief te Luik getroffen door een Duits luchtbombardement dat het Luikse spoorwegnet wou raken. Een deel van het archief van het Rijkskamergerecht werd toen vernield. Een ander deel werd zwaar beschadigd door brand en sneeuw. 225 procesdossiers, of meer dan 25.000 folio's, werden de voorbije jaren geduldig gerestaureerd en aan 28 bijzondere stukken werd daarbij extra zorg besteed.

Het Rijkskamergerecht

In 1495 richtte het Duitse Rijk een nieuw gerechtshof op: het Rijkskamergerecht. Vanaf 1673 bevond het zich in Wetzlar en fungeerde er als hoogste rechtscollege in burgerlijke zaken. De inwoners van de vroegere vorstendommen Luik en Stavelot deden tot het einde van het ancien régime beroep op deze rechtbank. In 1856 werd het archief i.v.m. onze contreien overgebracht van Wetzlar (Duitsland) naar Brussel, en het jaar nadien naar het [Rijksarchief te Luik](#).

Het boek *Trésors de procédure* vormt de neerslag van zes jaar onderzoek. Het project waarmee de waardevolle procesdossiers nieuw leven werd ingeblazen, werd gefinancierd door het federaal Wetenschapsbeleid (Belspo), met tussenkomst van het Fonds Baillet Latour.

Het boek is te koop in de archiefwinkel van het Algemeen Rijksarchief, via publicat@arch.be of via Amazon.

MARTENS Dirk e.a., *Verslagboek Internationaal congres Oorlog, Recht en Vrede*, Story Publishers, Gent, 2019, 276 p. (ISBN 9789087641412, €45)

Het boek verzamelt de bijdragen van de sprekers op het Congres “Oorlog, Recht en Vrede”, georganiseerd in Gent door de Gentse Orde van Advocaten op 7 december 2018.

Een aantal vooraanstaande referenten, met roots in landen die vrij dikwijls met elkaar belligerent geweest zijn, heeft uit diverse invalshoeken onderzocht waarom het recht en waarom de juridische instrumenten die het oorlogsgeweld willen beëindigen en afsluiten, vrij dikwijls in gebreke blijven het gewenste doel te bereiken of, wat nog meer te betreuren valt, waarom er moet vastgesteld worden dat sommige rechtsinstrumenten op hun beurt de bron vormen van nieuwe conflicten en zelfs oorlog.

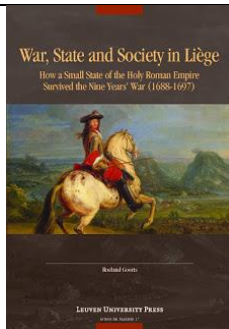
Onder leiding van de heer A. Bloch, raadsheer in het Hof van Cassatie, zijn eerst en vooral een aantal academici aan het woord gekomen, m.n. Prof. Dr. F. Dhondt, die het thema vanuit historisch perspectief benadert en Prof. Dr. I. Panoussis die nagaat hoe het staat met de mensenrechtenproblemen in internationale conflicten. Vervolgens treft u de bijlagen aan van auteurs die in de praktijk of de omkadering van internationale geschilbeslechting staan, m.n. Dr. C. Remy die onderzocht of de rechtstaat bijdraagt tot het vredesproces, Dr. A. Kammel die de Europese veiligheidspolitiek analyseert en de heer F. Swinnen die dieper ingaat op de rol en de mogelijkheden van het internationaal strafrecht. VRT-journalist R. Vranckx geeft weer welke verschrikkelijke gevolgen het oorlogsgeweld heeft, waarbij alle redelijke en uiteraard wettelijke grenzen ontbreken en miskend worden. De rol van de advocaten in internationale conflicten wordt door Mr. C. Lahaye belicht.

Het Congresboek werd aangevuld met de teksten van enkele basisverdragen, welke soms wel en soms niet het gewenste vredesstatuut bestendig hebben. Tevens werd een Engelstalige samenvatting van de bijdragen opgenomen.

JANSSENS Paul en DUERLOO Luc, *Wapenboek van de Belgische Adel, 15de-20ste eeuw*.

Dit werk is recent geüpdatet en werd gratis online beschikbaar gesteld via academia.edu.

GOORTS Roelant, *War, State, and Society in Liège*, Leuven University Press, 2019, 418 p. (ISBN 9789462701311, € 54,99)

Het kleine, semionafhankelijke Heilig Roomse Prinsbisdom Luik is er eeuwenlang in geslaagd zich buiten de Europese conflicten te houden. Gedurende de Negenjarige Oorlog (1688-1697) zagen de Luikse leiders zich echter genoodzaakt de praktijk van neutraliteit af te schaffen. Voor het eerst in de vroegmoderne geschiedenis diende het Prinsbisdom een regulier leger bijeen te roepen, vernietigde defensiestructuren te reconstrueren, en het leger te voorzien van financiële en materiële middelen.

De onderwerpen die in *War, State, and Society in Liège* besproken worden, bieden de lezer inzicht in de wijze waarop Luik haar machtige instellingen beschermde en hoe de lokale elite probeerde invloed uit te oefenen op de wisselwerking tussen binnenlandse en buitenlandse diplomatieke relaties.

Deze publicatie draagt een GPRC label (Guaranteed Peer Review Content).

Call for Papers

Call for papers: 'True Warriors ? Negotiating Dissent in het Intellectual Debate (c. 1100 – 1700) (Leuven, 11-13 december 2019)

Op 11-13 december 2019 organiseert LECTIO (Leuven Centre for the Study of the Transmission of Texts and Ideas in Antiquity, the Middle Ages and the Renaissance) een conferentie rond de ontwikkeling van de geleerde debatcultuur in de 12^e-17^e eeuw.

De conferentie wil op interdisciplinaire wijze – waaronder ook de rechtsgeschiedkundige invalshoek – de polemische strategieën in de geleerde debatten van de twaalfde tot de zeventiende eeuw onderzoeken. De *key note speakers* op de conferentie zijn Laura Beck Varela (Universidad Autónoma de Madrid), Leen Spruit (Radboud Universiteit, Nijmegen) en Anita Traninger (Freie Universität, Berlijn).

Kandidaten kunnen een titel en korte samenvatting van een voordracht indienen (in het Engels, Frans, Duits of Italiaans). Een voordracht duurt 20 minuten. Nadien is er gelegenheid voor discussie (10 minuten). Voorstellen dienen voor **15 april 2019** via mail opgestuurd te worden naar lectio@kuleven.be. Meer informatie over de conferentie is [hier](#) terug te vinden.

'Vie et mort', Journées internationales d'histoire du droit et des institutions (Oudenaarde, 31 mei-1 juni 2019)

De *Société d'histoire du droit et des institutions des pays flamands, picards et wallons* organiseert naar jaarlijkse gewoonte een internationale rechtshistorische conferentie. Die vindt dit jaar plaats op 31 mei en 1 juni 2019 in het bevallige Oudenaarde.

Het thema voor 2019 is *Vie et mort* en wil talrijke aspecten, zowel historische als juridische, van leven en dood van naderbij bekijken: rituelen en gebruiken rond het leven en de dood (bv. het doopsel, het kerkelijke of burgerlijke huwelijk, de begrafenis, ...), materies uit het burgerlijk recht (de staat van de persoon, het vermogensrecht, enz.), materies uit het strafrecht (de doodstraf, de genade), gevolgen van oorlogen (gesneuvelden, gefusilleerden, uitroeiingskampen enz.), ... Dit hoofdthema sluit overigens lezingen over andere onderwerpen van rechtsgeschiedenis of van de geschiedenis der instellingen niet uit.

De lezingen kunnen in het Frans, het Engels of het Nederlands worden gegeven. De sprekers worden verzocht vooraf een samenvatting aan de organisatoren te bezorgen (bij voorkeur in het Frans). Kandidaat-sprekers delen hun voorgenomen onderwerp met titel vóór 15 april 2019 mee aan Stanislas Horvat (per e-mail: shorvat@skynet.be).

Voor verdere praktische informatie over deze conferentie verwijzen we u graag door naar de [uitnodiging](#) en het [informatiedocument](#) die door de organisatoren werden opgesteld.

Call for papers 'Prix Jean Carbonnier de la recherche sur le droit et la Justice 2019'

Deze prijs, sinds 2017 toegekend in samenwerking met Dalloz, beloont werken over het recht of de rechtvaardigheid, ongeacht de betrokken mens- of sociaalwetenschappelijke wetenschappen.

Opgesteld in het Frans, al dan niet gepubliceerd, dienen de werken voor de auteur, al dan niet van Franse nationaliteit, één van de eerste onderzoeken of werken uit te maken. Ze dienen voltooid te zijn, en verdedigd in het geval van een thesis, tussen 1 september 2017 en 31 december 2018. Een subsidie van €5000 wordt aan de laureaat toegekend.

De uiterste indiendatum voor kandidaturen is **vrijdag 19 april 2019**.

Meer informatie over de prijs en de deelnamevoorwaarden kan [hier](#) geraadpleegd worden.

Call: Summer School Max Planck (Frankfurt am Main, 5-16 augustus 2019)

Sinds 2014 organiseert het Max Planck Instituut voor Europese Rechtsgeschiedenis een jaarlijkse zomercursus. Deze cursus biedt de kans aan 20 beginnende onderzoekers van over de hele wereld om, enerzijds, zich in te werken in de bronnenstudie, methodologische principes, theoretische modellen en controversiële onderzoeksdebatten inzake hoofdthema's in het rechtshistorisch onderzoek, en anderzijds om zich te verdiepen in een specifiek jaarthema.

Het thema voor 2019 draait rond *Law in Texts and Contexts*. De laatste decennia groeide het besef dat voor een goed begrip van schriftelijke rechtshistorische bronnen, naast hun inbedding in de historische context, ook een bijzondere aandacht vereist is voor visuele en mondelinge bronnen, voorwerpen en artefacten. Historici reflecteren grondiger over tekstualiteit en normativiteit, en de digitale evoluties bieden opportuniteiten voor rechtshistorisch onderzoek. Voor deze aankomende Summerschool worden kandidaten aangemoedigd om bijzondere aandacht te geven aan de band tussen normativiteit en tekstualiteit in hun onderzoeksproject.

De cursus vindt plaats van 5 tot 16 augustus 2019 in het Max Planck Instituut te Frankfurt. Kandideren gebeurt door een cv, motivatiebrief en samenvatting van het onderzoeksproject (ca. 10 pagina's) in te dienen op summeracademy@rg.mpg.de. Deelname aan de zomerschool is gratis.

Call for papers 'LXXIIIE Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité' (Edinburgh, 2-7 september 2019)

Tijdens de eerste week van september (maandag 2 t.e.m. zaterdag 7 september) vindt de 73e editie plaats van de internationale conferentie *Session de la Société Internationale Fernand de Fisscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité*.

Onderzoekers worden uitgenodigd om hun communicatievoorstellen in te dienen met betrekking tot specifieke aspecten van de juridische doctrine in de Grieks-Romeinse wereld en de wijze waarop zij, zowel in Europa als elders, in de evolutie van het recht werden opgenomen.

Meer informatie over de conferentie en de call for papers kan u terugvinden op de [website](#) van het evenement.

Call for papers: 'Colloquium on Crime and Criminal Justice in Early Modern and Modern Times' (Heppenheim, 23-25 september 2019)

Van 23 tot 25 september 2019 organiseert het Max Planck Instituut voor Europese Rechtsgeschiedenis een colloquium over misdaad en strafrechtspleging in de vroegmoderne en moderne tijd. Dit interdisciplinaire colloquium focust op elites in een politieke, economische, sociale of culturele context, hun rol in de rechtsbedeling en het juridisch systeem, alsook op specifieke vormen van delinquentie en deviantie eigen aan zulke groepen. Recente studies richtten zich vaak op gewelddadige misdrijven van elites (bijvoorbeeld vetes en duels) of de betrokkenheid van elites bij witteboordencriminaliteit. Deze conferentie wil daarnaast ook verdere potentiële onderzoekdomeinen behandelen, met het oog op comparatieve perspectieven over de rol en functie van elites in de geschiedenis van het strafrecht of de strafrechtsbedeling. Meer info over mogelijke onderwerpen vindt men [hier](#).

De conferentie gaat door in het 'Haus am Maiberg' in Heppenheim ten zuiden van Frankfurt. Presentaties zijn zowel mogelijk in het Engels als in het Duits.

Geïnteresseerden sturen een abstract van max. 300 woorden in het Duits of in het Engels samen met een kort cv (1 pagina) in één pdf-bestand naar de volgende geadresseerden: haerter@rg.mpg.de, zabel@jura.uni-bonn.de, j.kamp@let.ru.nl, abecker22@uni-bielefeld.de en benjamin.seebroeker@tu-dresden.de. Voor panelvoorstellen moet een abstract van het panelonderwerp van max. 200 woorden samen met de abstracts van de verschillende presentaties van elk max. 300 woorden en de overeenkomstige korte cv's worden opgestuurd, eveneens in één pdf-bestand. De deadline is **1 mei 2019**.

Call for manuscripts: Art & Law in the information society

De Erasmus School of Law nodigt auteurs uit een brede waaier aan disciplines (recht, kunst, sociologie, cultuurkritiek, politieke wetenschappen, filosofie) uit om hun reflecties te delen over de verhouding tussen kunst en recht in de huidige informatiemaatschappij. In de herfst van 2019 zal de bundel met bijdragen over dit thema worden gepresenteerd met een ceremonie.

De bedoeling is om na te denken over de theoretische en filosofische implicaties van digitalisatie voor de relatie tussen kunst en recht (niet zozeer over kwesties van intellectueel eigendomsrecht). Kunst en recht zijn immers nauw met elkaar verbonden op verschillende vlakken. Zo staat het recht in voor de bescherming van intellectuele eigendom en de vrijheid van meningsuiting ("recht van de kunst"). Daarnaast kunnen theater, literatuur en cartoons een medium van kritiek zijn aangaande het recht, en een debat uitlokken over wat sommige fundamentele juridische waarden precies betekenen. Portretten, de architectuur van gerechtsgebouwen en muziek, zoals operalibretti, kunnen de juridische claim voor autoriteit aan het licht brengen ("recht in de kunst"). Voorts zijn recht en kunst met elkaar verbonden op grond van hun retorisch karakter. Zowel artistieke als juridische manieren van expressie trachten immers het publiek te overtuigen van hun waarheid. Advocaten maken gebruik van archetypische commentaren en beelden, ficties en symbolen die soms mythische en religieuze wortels hebben ("recht als kunst").

Hiertegenover staat dat digitalisatie (big data, datamining, sociale media) juridische waarden (zoals privacy) in het gedrang kan brengen en het democratisch debat kan polariseren.

Traditioneel artistieke middelen zoals verhalen en archetypische afbeeldingen dragen hier dan toe bij. Anderzijds betekent digitalisatie voor artiesten echter een publiek platform om de kritische kracht van kunst nieuw leven in te blazen.

In welke mate bevordert of bedreigt digitalisatie de juridische kunst van het oordelen en de verspreiding van essentiële juridische waarden? Kan digitalisatie en het gebruik van artistieke technieken de verspreiding van vooroordelen in de hand werken? Wat zouden de gevolgen kunnen zijn voor de theorie van de rechtsstaat en democratie?

Onderzoekers met originele inzichten over deze thema's kunnen een samenvatting van hun paper sturen naar de redacteurs: Jeroen Temperman (temperman@law.eur.nl), Emese von Boné (vonbone@law.eur.nl) en Carinne Elion-Valter (elion@law.eur.nl). De (nieuwe) deadline is 30 april 2019, maar deze zal hoogstwaarschijnlijk worden verlengd. Bijdragen verwijzen bij voorkeur naar een specifiek kunstwerk: beeldend, literair, performance etc.

Call for Articles in Rechtskultur. European Journal of Legal History

Het volgende nummer van het peer reviewed tijdschrift Rechtskultur zal als thema hebben: 'Weerstand tegen rechtseenmaking'.

Manuscripten in Duits, Engels of Frans zijn welkom bij martin.loehnig@jura.uni-regensburg.de voor 1 september 2019.

Kalender

3 april 2019 – ESIL IGHIL onderzoeksforum 'The Rule of Law and International Law in Historical Perspective' (Göttingen, Duitsland)

De *European Society of International Law's Interest Group on the History of International Law* (ESIL IGHIL) organiseert op woensdag 3 april 2019 van 13:00 tot 17:00 uur een onderzoeksforum over de rechtsstaat en internationaal recht in historisch perspectief.

Volgende sprekers staan op het programma:

- Denise Wohlwend (University of Fribourg, Zwitserland): 'The Rule of Law in the Debates of the Sixth Committee of the United Nations General Assembly – Reflections on the Evolution and Universality of the Concept'
- Premislaw Tacik (Jagellonian University, Krakau): 'The Evolution of the Rule of Law in the Framework of the European Convention on Human Rights'
- Alan Nissel: 'Capitalism and the Evolution of State Responsibility: How US Law became Binding upon New States and, Ultimately, Everyone Else'
- Ryan Mitchell (Chinese University of Hong Kong): 'International Rule of Law and the Problem of Legal Sanction: War and the Zwangsordnung'
- Andre Nunes Chaib (MPI Luxemburg), 'The Various Sides of a Coin: Ideas of Rule of Law in the Ideology of International Adjudication'

De volledige abstracts staan te lezen op deze [link](#). Plaats van afspraak is het centrale collegezaalgebouw van de Georg August Universiteit te Göttingen (Zentrales Hörsaalgebäude), Platz der Göttinger Sieben 5, 37073 Göttingen.

4 april 2019 – CHDAJ: Studiedag ‘Duitse rechtenprofessoren in het 19de-eeuwse België’, Brussel, België)

Op 4 april organiseert het CHDAJ (*Centre d’Histoire du Droit et d’Anthropologie Juridique*) een studiedag onder de titel ‘Duitse rechtenprofessoren in het 19de-eeuwse België’. Verschillende internationale gasten zullen er komen spreken over de circulatie van juridische kennis en rechtenonderwijs in de periode 1817-1914. Het [programma](#) is online raadpleegbaar.

De studiedag zal plaatsvinden aan het CHDAJ zelf, in de gebouwen van de ULB (Av. Jeanne 58-60, 1050 Brussel). Voor meer informatie kan u contact opnemen met ibettens@ulb.ac.be of kan u het CHDAJ contacteren via dit [contactformulier](#).

4-5 april 2019 – ESIL onderzoeksforum ‘The Rule of Law in International and Domestic Contexts: Synergies and Challenges’ (Göttingen, Duitsland)

Op 4 en 5 april 2019 treedt het *Institute of International and European Law* van de Georg August Universiteit te Göttingen op als gastheer voor het jaarlijkse congres van de *European Society for International Law* (ESIL). Dit jaar staat het congres in het teken van het thema ‘*The Rule of Law in International and Domestic Contexts: Synergies and Challenges*’.

Door het recente verzet tegen internationaal recht en bepaalde huidige interne ontwikkelingen staat de rechtsstaat onder druk, zowel op interstatelijk als op statelijk niveau. Dit beweegt ons ertoe om het concept en zijn relevantie in vraag te stellen, en misschien zelfs te herzien. Een centrale invalshoek van deze conferentie zijn om te bepalen of we (nog) steeds kunnen spreken over een ‘rule of law’ op internationaal niveau, en indien dit het geval is, in welke bewoordingen. Daarnaast leidt de verwevenheid van internationale en nationale interpretaties van dit concept onvermijdelijk tot de vraag of en hoe deze internationale ontwikkelingen het constitutionele raamwerk van staten beïnvloeden, en vice versa.

Voorafgaand aan het onderzoeksforum, op 3 april 2019, zijn er een zestal nevenevenementen georganiseerd door verschillende *ESIL interest groups*:

- Een workshop over ‘Sound Science-Based Regulation in the Post-Truth Era: Domestic and International Rule of Law Under Fire’, gezamenlijk georganiseerd door de *Interest Group on International Environmental Law* en de *Interest Group on International Bio Law*;
- Een workshop over ‘Migration and the Rule of Law’, georganiseerd door de *Interest Group on Migration and Refugee Law*;
- Een workshop over ‘The Rule of Law in Cyberspace’, georganiseerd door de *Interest Group on Peace and Security*;
- Een workshop over ‘Trade Agreements and the Rule of Law’, georganiseerd door de *Interest Group on International Economic Law*;
- Een workshop over ‘An Ambivalent Engagement: International Organisations and the Rule of Law’, georganiseerd door de *Interest Group on International Organisations*; en

- Een workshop over ‘The Rule of Law and International Law in Historical Perspective’, georganiseerd door de *Interest Group on the History of International Law*.

Het programma en alle praktische informatie is raadpleegbaar op de volgende [link](#).

26 april 2019 – Lezing prof. Diego Nunes ‘The Criminalization and Prosecution of Press Offences, and Trial by Jury, in Historical Perspective: the Belgian and Brazilian Experiences’ (Gent, België)

Op vrijdagmiddag 26 april om 16u00, in collegezaal Paddenhoek 1.0 van de Gentse Faculteit Recht en Criminologie, zal professor Diego Nunes (Universidade Federal de Santa Catarina (Brazilië)) een lezing geven over *The Criminalization and Prosecution of Press Offences, and Trial by Jury, in Historical Perspective: the Belgian and Brazilian Experiences*.

De lezing kadert in een onderzoeksverblijf van professor Nunes aan het Gentse Instituut voor Rechtsgeschiedenis. Deelname is gratis, maar geïnteresseerden worden verzocht om via mail (Georges.Martyn@ugent.be) te verwittigen van hun komst.

26 april 2019 – Afscheidsrede prof. mr. J. Hallebeek ‘LAYCI ERANT COIUDICES’ Over de rol van leken in de Westerlauwerse seendprocedure (Amsterdam, Nederland)

Op vrijdag 26 april zal prof. mr. J. Hallebeek een rede houden ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar Europese Rechtsgeschiedenis aan de Vrije Universiteit Amsterdam. De rede zal aanvangen om 15u45, in de aula van de universiteit (De Boelelaan 1105, Amsterdam). Na afloop van de rede krijgen de aanwezigen een receptie aangeboden.

Voor de praktische informatie verwijst de redactie u graag door naar de [uitnodiging](#).

9-11 mei 2019 – Colloquium “La Belgique et les traités de paix de Versailles à Sèvres 1919-1920” (Brussel, België)

Van 9 tot en met 11 mei 2019 gaat in organisatie van de Koninklijke Academie van België een colloquium door rond de vredesverdragen die in de nasleep van de Eerste Wereldoorlog werden getekend. Die internationale teksten bevatten de kiem voor ergernis en frustraties voor de betrokken partijen. Onder hen was België een staat met “specifieke belangen” gelet op het leed en de vernielingen waarmee de Duitse bezetting gepaard ging.

Het colloquium vindt onderdak in het Paleis der Academiën, Hertogstraat 1, 1000 Brussel. Het [programma](#) is beschikbaar en bij vragen kan u de organisatie contacteren op: collegebelgique@academieroyale.be.

24 mei 2019 – Voorstelling volume 113 van de GPRC-reeks “Standen en Landen/Anciens Pays et Assemblées d’Etats” (Brussel, België)

Op vrijdag 24 mei wordt in het historische centrum van Brussel volume 113 van de GPRC-reeks “Standen en Landen/Anciens Pays et Assemblées d’Etats” voorgesteld. Het collectieve werk *La transmission du pouvoir monarchique, entre droits et devoirs, du Moyen Âge à nos jours* werd geredigeerd door Pierre-Olivier De Broux, Philippe Desmette, Sophie Glansdorff, Bérengère Piret

en Nicolas Simon en bevat bijdragen van Sophie Glansdorff, Frédérique Lachaud, Jean-Marie Cauchies, Gustaaf Janssens, Frederik Dhondt, Klaas Van Gelder, Pierre-Olivier De Broux, Vincent Dujardin en Matthias El Berhoumi. Nadere informatie volgt nog, maar deze dag kan alvast geblokkeerd worden in uw agenda.

De blog van Standen en Landen (<https://standenenlanden.blogspot.com>) en de Facebook-pagina (<https://www.facebook.com/Standen-Landen-483614392035252/>) zijn de meest geëigende kanalen om op de hoogte te blijven.

23-26 mei 2019 – Journées internationales de la Société d'histoire du droit: La culture juridique européenne, entre mythes et réalités (Clermont-Ferrand, Frankrijk)

Op uitnodiging van de universiteit Clermont Auvergne en van het centrum Michel de L'Hospital vinden op 23-26 mei 2019 de volgende *Journées internationales de la Société d'histoire du droit* plaats te Clermont-Ferrand. Deze dagen zullen draaien rond het thema van de Europese juridische cultuur, tussen mythe en werkelijkheid.

Meer praktische informatie over het verloop van deze dagen kan u [hier](#) terugvinden. Inschrijven kan u via diezelfde website doen, en dit uiterlijk op **30 april 2019**.

10-13 juli 2019 – British Legal History Conference: Comparative Legal History (St. Andrews, Schotland)

De British Legal History Conference draait dit jaar rond het brede thema van "Comparative Legal History". Deze rechtshistorische hoogmis gaat deze keer door vanaf woensdag 10 juli tot zaterdag 13 juli 2019 aan de Schotse Universiteit van St. Andrews. Het [programma](#) werd online geplaatst en, indien het u weet te bekoren, kan u zich ook [online inschrijven](#). Verdere praktische informatie kan gevonden worden op de website: <http://www.blhc2019.uk/home>.

Varia

Vacatures Universiteit Kopenhagen

De faculteit Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Kopenhagen heeft enkele vacante doctoraats- en postdoctorale posities in het domein van de vroegmoderne rechtsgeschiedenis. Kandidaten kunnen zich aanmelden tot 15 april 2019. De vooropgestelde startdatum is 1 september 2019, hoewel hierover kan worden onderhandeld.

- [Drie postdoc posities](#)

Het *Danish National Research Foundation Centre for Privacy Studies (PRIVACY)* heeft drie volledig gefinancierde postdoc posities ter beschikking in het domein van kerkgeschiedenis, architectuurgeschiedenis, rechtsgeschiedenis en geschiedenis, telkens voor twee jaar met de mogelijkheid tot verlenging van één jaar.

Het PRIVACY onderzoeksteam bestaat momenteel uit zes postdoc-onderzoekers en drie doctoraatsstudenten, naast verbonden onderzoekers en gastprofessoren.

Kandidaten moeten beschikken over een doctoraat in het domein van architectuur, kerkgeschiedenis, geschiedenis, rechtsgeschiedenis of aanverwante disciplines.

Meer uitleg over het onderzoeksprogramma van PRIVACY en de precieze verwachtingen ten aanzien van kandidaten, zal gegeven worden op het aanwervingsseminarie dat in Kopenhagen wordt georganiseerd van 5 tot 6 maart 2019.

Alle andere info met betrekking tot deze mandaten is te vinden op de volgende [link](#).

- Drie of vier doctoraatsposities

Daarnaast financiert het *Danish National Research Foundation Centre for Privacy Studies* (PRIVACY) ook 3 à 4 doctoraatsstudenten, telkens voor een periode van 3 jaar.

Kandidaten moeten beschikken over een masterdiploma in het domein van architectuur, kerkgeschiedenis, geschiedenis, rechtsgeschiedenis of een aanverwante discipline. De onderzoekstaal is Engels en er wordt gewerkt met bronnen in het Frans, Duits, Deens, Nederlands, Latijn, Portugees en oud-Grieks. Een specifieke kennis van de vroegmoderne cultuur is van belang. Even belangrijk echter is de bereidheid om interdisciplinair samen te werken rond een brede waaier aan verschillende bronnen, en toe te werken naar een geïntegreerde methodologie voor interdisciplinaire privacy studies.

Alle andere info met betrekking tot deze mandaten is te vinden op de volgende [link](#).

Vacature Universiteit Gent, Vakgroep Geschiedenis, Henri Pirenne Instituut voor Middeleeuwse Studies

Prof. dr. Jan Dumolyn (vakgroep Geschiedenis UGent, Henri Pirenne Instituut voor Middeleeuwse Studies) is op zoek naar twee doctorandi (PhD-studenten), voor indiensttreding (voltijds, 2 maal 2 jaar) vanaf 1 augustus (of desgewenst later).

Elk van de twee doctorandi zal zich bezighouden met respectievelijk één van de twee volgende onderwerpen:

- *High Tide – Low Tide. Bruges’ late-medieval harbour system as a maritime cultural landscape*: de import van bulkgoederen in middeleeuws Vlaanderen (positie van doctoraatsbursaal gefinancierd door een GOA-project)
- *Litigation strategies and the law of commerce in later medieval Bruges*: het laatmiddeleeuwse handelsrecht in Brugge (positie van doctoraatsbursaal gefinancierd door een project van het FWO-Vlaanderen)

Kandidaten kunnen solliciteren **tot 1 mei 2019**. Ook veelbelovende masterstudenten die op dat moment hun diploma nog niet behaald hebben, komen in aanmerking.

Meer informatie over de vereisten en de sollicitatieprocedure zijn [hier](#) terug te vinden.

Oproep: Transkribus

Onderzoekers die zich bezighouden met handgeschreven teksten, maken vaak transcripties van deze teksten. Het Europese READ project – programma Transkribus – is gericht op het trainen van het sneller herkennen van handschriften. In het kader van het trainen van de computers om een model te ontwikkelen om de Nederlandse taal sneller te herkennen zijn we op zoek naar foto's van teksten (minimaal 300DPI) en de bijbehorende transcripties. Wanneer u meer dan 500 pagina's aan transcripties en foto's heeft, kunnen deze direct via Transkribus gekoppeld worden (Text2Image). U kunt hier contact over opnemen met het Transkribus team in Innsbruck: email@transkribus.eu. U krijgt dan de gekoppelde bestanden (foto, met transcriptie erbij) via een account dat aan uw mailbox zit teruggestuurd. Indien u wel transcripties en foto's heeft, maar de 500 pagina's niet haalt – is het momenteel eveneens mogelijk om dit in te sturen naar Transkribus, maar hier is nog maar een beperkt budget voor beschikbaar (dus wees snel). Voor u is het voordeel dat u doorzoekbare PDF's kunt downloaden vanuit het Transkribus-programma. De data staat standaard op privé, dus niemand anders kan bij uw transcripties en foto's. Echter, wanneer u mee wilt werken aan het creëren van een Nederlands taalmodel, willen wij u vragen om contact op te nemen via TranskribusEMDutch@gmail.com en dan ontvangt u aanwijzingen hoe u uw data kunt delen. We begrijpen dat niet iedereen de mogelijkheid heeft om zijn/ haar onderzoekdata te delen vanwege privacy of copyright. Echter, op de achtergrond helpt u de computer trainen in het herkennen en we hopen dat het op korte termijn mogelijk wordt om aan te geven dat data wél gebruikt mogen worden voor het trainen van een overkoepelend model, maar niet door onderzoekers ingezien mogen worden. Uiteraard kunt u ook transcripties in andere talen via Transkribus uploaden, vanaf 70 pagina's is het al mogelijk om zelf een model te trainen of te delen met andere taalgroepen.

Eventuele vragen kunnen worden gesteld via TranskribusEMDutch@gmail.com

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar de_redactie. Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be